

Samrøða við lögmann:

Neyðugt við veiðumøguleikum aðrastaðni meðan vit leggja um til føroyaleiðirnar

— og vit mugu samráðast so skilagott, at vit alla tíðina hava stundir at fremja tær neyðugu broytingarnar

— Heimaleiðirnar verða høvuðsálitið, men enn eina tíð eru nøgdirnar, sum vit kunnu veiða burtur, so stórar, at vit ikki eftir einum degi kunnu lata hesar nøgdir fara og taka tær aftur á føroyaleiðunum

Nú stundar móti vali. Óvíst er, hvørjir flokkar fara at mynda landsstýri tey næstu fyra árin. Henda óvissa fevnir eisini um framtíðina hjá høvuðsvinnu okkara — fiskivinnuni.

Kvoturnar, sum hetta landsstýrið hevur samrátt

Undir Íslandi eru kvoturnar við at ganga undan. Men tað var ongantið væntað, at tær fóru at røkka meira enn seks til sjei mánaðir. Tað hevur to ómetaligan týðning, at vit kunnu nýta íslandsleiðirnar sum alternativ til veiðuna undir Føroyum.

Atli Dam, lögmaður

seg til, eru við at ganga undan. Nýggjar avtalur skulu gerast fyrri 1979. Sosialurin leitaði út í Tinganes, har vit hittu Atla Dam, lögmann og spurdu hann um støðuna hjá okkara fiskivinnu.

Sær hampuliga væl út

Atli Dam, hvussu er útlitið fyrri fiskivinnuni restina av hesum árinum? — Viðvíkjandi kvotum sær tað hampuliga væl út, tá hugsað verður um, at í Norðsjónum eru 23.000 tons av makrelli eftir. Allur brislingurin er eisini eftir. Vit vistu, at hann var ivasamur, men nakað kann helst veiðast í desember. Ídnaðarkvotan er rúmlig enn. Verður tað veitt skilagott í Norðsjónum og vestan fyrri Bretland, skuldi kraftblokkaflothin verið rættiliga væl fyrri restina av árinum.

Undir Íslandi eru millum 700 og 900 tons eftir, so henda veiðan verður helst steðgað longu í hesum mánaðinum.

Eystanfyrri er rúmligt eftir við kvotum, serliga við avtaluni við Sovjet. Men sum kunnugt hevur ikki verið tann besti fiskiskapur her, ið menn annars høvdu væntað.

Undir Grønlandi og við Canada eru veidd nærum 80 prosent av loyvuð rækjukvotuni. Har eru eini 1800 tons eftir, men her er tann trupulleiki, at 500 tons liggja á øki 1 og vera helst torfør at fáa fatur á. Hetta kemst bæði av isi og tí vinnuliga fiskiskapinum, sum hevur verið á hesum øki.

Tað verður nú samráðst við stjórnina, fyrri at vit kunnu fáa eina tilluting aftrat, so rættað kann vera uppá teir skeivleikar, sum øki 1 er orsök til.

Við Canada skuldi verið

nóg mikið til tey skip, sum eru eftir, nevniliga svartkalvaskipini. Møguliga verður eitt ivamál um, hvussu verður við teimum trimum línuskipunum, sum royna longur suðuri. Orsøkin er tann, at skipini, ið hava veitt frammanundan, hava framt eina ávís avfisking av kvotum sínum á Flemish Cap. Men vónandi fáa eisini hesi skipini last. Samanumtikið má sigast um kvotuna í Canada, at hon hevur verið ógvuliga hent. Tað hevur verið eitt munandi størri tal av línubátum við Canada í ár enn árin frammanundan.

Framtíðin óviss

— Hvussu metir tú útlitið vera fyrri 1979?

— Útlitið fyrri framtíðina er óvíst. Einkiliggur fast við tey flestu av londunum. Hetta kemst av, at tey flestu lond vilja biða við at gera avtalur. Taka vit felagsmarknaðin, tá hava teir torfør við at semjast innanhýsis — og her hjá okkum sjálvum verður lögtingsval, so sitandi stýri verður bert at sita sum forrætningsministerium.

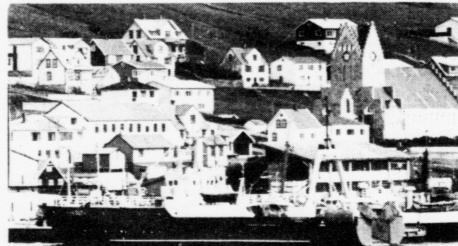
Høvi verður tí ikki at taka upp nýggjar samráðingar fyrr enn í november mánaði. Men seinasta ár vóru tær flestu avtalur gjørdar í november og desember og við felagsmarknaðin í februar. Støðan í ár er tí tann sama, og tað, sum vit nú kunnu siga um kvotur, vera tí bert gitingar.

Hava álit á Íslandi

Persónliga havi eg eitt ávíst álit á, at tað fer at bera til at fáa eina hampuliga avtalu aftur við Ísland. Væl eru visindamenn komnir við ávaringum um støðuna í lodnustovninum, men vónandi verður møguleiki at veiða nakað kortini. Íslands-sáttmálin um gagnfisk stendur við, um hann ikki verður uppsagdur.

Kemur eingin uppsøgn frá íslendingum innan árslok, stendur sáttmálin við seks mánar fram í 1979.

Roynt vil sjálvandi vera at sleppa at økja serliga uppsaveiðuna, men um tað fer at eydnast er ivasamt. Harafturat vil vera roynt at fáa loyvi at veiða nakað av svartkjafti í juli, tá svartkjaftaveiðan undir Føroyum er lokin.

Veiðan undir Íslandi helst steðgað í hesum mánaðinum

um at varðveita alternativ til fiskiskap í egnum sjógvi.

Varðveita langfaraflotan

Vit mugu siggja í eyguni, at langfarafloti okkara ein

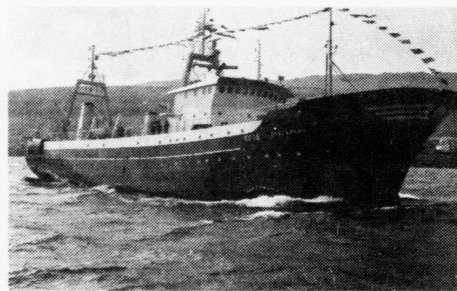
ár hava vist, at tað hevur verið minni at fáa, enn vit høvdu væntað — og kanska hava føroyingar verið vestanfyrri í seinna lagi. Eitt nú kundt munandi av sovjetkvotuni verið fiskað í gráu zonu, sum vit vanliga hava roknað sum norska fiskileið. Eini 3000 tons kundu verið veidd í hesi zonu. Men hetta eru spurningar, sum vit mugu seta okkum niður og tosa við skipararnar um og viðgera gjølla, áðrenn samráðingar vera aftur.

Tað er eisini ilt at siga, um vit sleppa at veiða lodnu eystanfyrri aftur, tí norðmenn eru eyrnir um stovnin har.

Sáttmáli við Canada

Viðvíkjandi Canada havi eg betri vónir í ár enn í fjør. Vit hava í summar fingið ein rammusáttmála við Canada. Hann er ikki endaliga undirskrivaður, men er galdandi fyribils til lögtingið og canadiska stjórnin hava samtykt hann. Tað hevur stóran týðning, at vit hava fingið ein tilikan sáttmála við Canada, tí tað er betri tíð til at seta kvotutynski fram í ár, enn tað var møgult í fjør, tí kunnu canadiarar hava hesi ynki við í myndini, tá teir skulu til at samráðast um kvotur við felagsmarknaðin. Hetta er galdandi fyrri felagskvoturnar, sum eru rækjur og svartkalvi. Sjálvur vóni eg ikki, at sáttmálin við Canada í ár verður lakari men heldur frægari.

Tað er givið, at tað verður torført at samráðast við felagsmarknaðin um ein sáttmála. Fyri tað fyrsta eru tey fiskasløgin, sum EEC hevur at bjóða

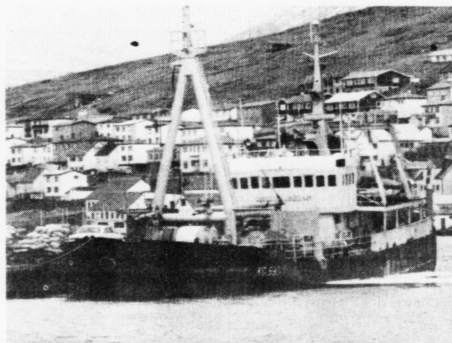
Langfaraflotin skal veiða bæði heima og burturi

Viðvíkjandi lodnu í Eysturgrønlandi og Jan Mayen er støðan tann sama. Vit vita, at bæði íslendingar og norðmenn ynskja avmarkingar í hesi veiðuni.

Í Noregi havi eg álit á, at tað ber til at fáa ein sáttmála við býti av fiskasløgum á høgum stigi, har báðir partar ikki eru sinnadur at minka kvoturnar hvør hjá øðrum, tí talan er

part av árinum skal veiða í føroyskum sjógvi. Tá hevur tað stóran týðning, at møguleiki er fyrri einum ella tveimum saltfiskatúr-um. Eg eri ikki samdur við teimum, sum halda, at vit skulu minka talið á teimum stóru trolarunum enn. Í staðin fyrri at skula keypa nýggj og kostnaðarmikil skip til bert at veiða undir Føroyum, eiga vit at brúka langfaraflotan til at veiða upsa, blálongu og kongafisk undir Føroyum og ein part av árinum at veiða aðrastaðni. Eg kenni eisini skiparar, sum hava gott álit á, at tað ber til at reka eina tilika kombinaða veiðu. Tó meti eg, at møguleikin er góður fyrri at varðveita samarbeiðið við Noregi.

Tað sama er galdandi fyrri Sovjet, sum hevur stóran áhuga á svartkjaftinum undir Føroyum. Tað má to umhugsast gjøllari, hvussu vit fáa javnvág í sáttmálanum við Sovjet. Royndirnar í

Kraftblokkaflothin væl fyrri